

CAMPANER

PREMSA
CAMPANER

publicació de l'O.C.B.

Gener - Febrer 1991 - Núm. 54
Any IX

CARNAVAL 1991

PREMIS
CONCURS LITERARI
FESTA DE
SANT ANTONI

CAMPANET

Revista Bimestral

Edita:
Obra Cultural Balear
Delegació de Campanet

Coordinador:
Jaume Morell Pons

Equip de Redacció:

Bartomeu J. Barceló
Antònia Bennàsser
Francisca Bisquerra
Joan Buades
Damià Ferrà-Ponç
Rafel Gelabert
Maria Antònia Juan
Bartomeu Martorell
Jaume Ordines
Damià Pons
Gabriel Reinés
Pere Antoni Reinés
Martina Serra
Catalina Valriu
Catalina Vilanova
Miquel Vives

Fotografia:
Damià Ferrà-Ponç
Pere March
Tomeu Martorell
Jaume Nadal
Damià Pons
Sebastià Reinés

Dibuixos:
Joan Martorell
Rafel Pons
Antoni Ripoll

Portada:
Damià Pons
Jaume Morell
Catalina Marc
(Fotografia guanyadora de
Premi local de fotografia 1990)

Impressió:
Informacions Llevant

Dipòsit Legal:
P.M. 659/1982

Domicili:
Petxino, 42
Tfn.: 51 68 54

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Preu: 175 pessetes.

SUMARI

EDITORIAL: El Catàleg d'Espais	
Naturals aprovat.....	3
Noticiari.....	4
Francesc de Borja Moll, gràcies	8
Concurs literari Festa de Sant Antoni	9
CARNAVAL 1.991	13
Caminar es salut.....	16
El nou sistema educatiu a Campanet (i II)	17
Conversant amb l'amo en Biel «de Miner».....	19
Entrevista a l'amo en Miquel «Barber»	22
L'escola col·labora. Excursionisme de muntanya.....	24
Resum meteorològic 1990.....	25
Crònica de la Tercera Edat.....	26
Agenda de la vila.....	26
El BEC informa	27
ESPORTS. Bàsquet.....	27
Fotografia retrospectiva	28

NOTA

Els costos, cada vegada més elevats, que suposen editar la revista ens obliguen a una revisió dels preus, que queden així:

-Subscripció per un any: 1000 pts. (inclou un «Quadern de Campanet») Si no hi ha contraordre per part de l'interessat, la subscripció es renova automàticament.

-Exemplar: 175 pts.

ADOMAR

ALTA FIDELITAT DIGITAL

JOAN MARTORELL MARTORELL
Carrer Petxino, 9 - 1º. - Tel. 51 63 62

CAMPANET

ESPECIALITAT EN MUNTATGES D'EQUIPS DE MÚSICA D'ALTA FIDELITAT DIGITAL PER: CAFÉS, PUBS, VIVENDES I COTXES DES D'UN SIMPLE ALTAVEU A L'EQUIP MÉS COMPLET DE MÚSICA. LECTORS DE COMPACT DISC, PLETINES, EQUALITZADORS, PREVIS, MESCLADORS, ETAPES DE POTÈNCIA, ALTAVEUS DE DUES I TRES VIES, BAIXOS I SUB-BAIXOS

EL CATÀLEG D'ESPÀIS NATURALS APROVAT

Malgrat que hagi pogut ser per una carambola política i un diputat hagi romput la seva disciplina de vot, el Catàleg d'espais naturals s'ha aprovat a la fi i sembla ésser que les intencions de la majoria de govern parlamentària -PP i UM- de limitar molt aquesta llei perquè el seu efecte fos gairebé inapreciable han quedat frenades pels vots de l'oposició i el de Miquel Pascual, d'UM, que es va desmarcar del seu partit.

Encara que sempre podríem aspirar a més, tots aquells que volem que les nostres Illes conservin com a mínim una part del seu paisatge intacte, sense construccions estam d'enhonorabona per aquest Catàleg, que delimita unes zones en les quals no es podrà edificar o marca unes restriccions fortes a la construcció. Evidentment, els interessos particulars d'alguns dels polítics que participaren a la votació -el propi president Cañelles té interessos urbanístics a les Salines d'Eivissa- han quedat frenats per aquesta aprovació i als diaris hem pogut veure les seves reaccions indignades.

Tanmateix, els qui volem una Mallorca on encara es pugui respirar i contemplar una posta de sol sense que davant hi hagi una urbanització, podem -amb prudència- tenir una certa esperança en el futur. I comparteixen segurament aquesta esperança els empresaris del turisme que saben que a llarg termini ens convé una Mallorca atractiva per a uns turistes exigents, no una illa desfeta on vinguin a parar els turistes pobres d'Europa. Els qui protesten són els especuladors, els que volen fer els doblers com més aviat millor.

Noticiari

PLE EXTRAORDINARI DE L'AJUNTAMENT

En el mes de gener l'Ajuntament va celebrar un ple extraordinari per acordar la firma d'un conveni amb l'Insero per posar en marxa un servei d'assistència domiciliària. Segons va informar el batle, l'assistent social de l'Ajuntament ha detectat set casos que han de mester ajuda a l'hora de dur a terme les feines domèstiques -fer el dinar, etc-. Per això, es contractarà una persona perquè ajudi aquestes famílies necessitades. Aquest servei costarà enguany 1.400.000 pts. i s'espera que l'Insero el subvencioni en un 75%.

El batle també va informar que a mitjan febrer es posarà en funcionament el menjador social. Aquest menjador estarà al local de la tercera edat i tindrà una capacitat de 40 persones. Perquè el menjador tengués la capacitat suficient, s'han fet obres de reforma amb un cost de 1.900.000 pts., subvencionades per la Conselleria de Sanitat, que també aportarà 500.000 pts. per comprar material de cuina.

CANDIDATS A BATLE

Es nota que les eleccions a poc a poc s'acosten perquè ja comencen a sonar els noms dels candidats dels partits. Concretament, ja se sap que el Partit Popular presenta en Jaume Pons Pol «Coves» com a cap de llista, el Partit Socialista de Mallorca tornarà a presentar com a candidat en Francesc Aguiló Pons «Marxando», l'actual batle, i l'agrupació de Campanet del PSOE presenta en Joan Amengual Horrach «Serenó».

PREMI PER A DAMIA PONS

Un dels premis 31 de desembre de l'Obra Cultural Balear, en Bartomeu Oliver, fou concedit enguany a un dels col·laboradors de la nostra revista, en Damià Pons «Llobina». El premi, que fou lliurat en un sopar al Casino de Mallorca, es concedeix a persones que han fet una feina destacable de normalització lingüística i cultural a les Balears. Enhorabana, Damià!

LES PREDICCIONS NO ES VAREN COMPLIR

No va poder ser. El número de loteria que havia de treure la grossa de Nadal no va voler sortir i les prediccions que havia fet l'endeví Raphel no es varen fer realitat. Les expectatives que s'havien creat a través de la premsa i la televisió -fins i tot es va donar la notícia a TV3- i dels comentaris de la gent feren que el número 17.883 es vengués ràpidament. Molta gent de fora poble va venir expressament a Campanet per comprar dècims i més d'un va aprofitar l'ocasió per revendre a bon preu els seus. L'equip de bàsquet, que havia fet participacions d'aquest número, també les va vendre en un no-res.

MAITINES

La tradicional celebració de les Maitines té cada any com nucli central el cant de la Sibil·la. Enguany la va cantar na Maria Rosa Reinés Palou «Pessola». Una altra nina va cantar l'Àngel: na Maria de Lluç Alcover March «Covenera».

UN BLAUET CAMPANETER VA CANTAR L'ÀNGEL A LLUC

D'ençà que l'escriptor Llorenç Riber va ésser blauet de Lluc, han estat molts els nins campaneters que hi han cursat els estudis i han cantat a la seva coral, una de les més antigues d'Europa. Actualment n'hi ha tres, de blauets campaneters: en Pere Antoni Canyelles Pons «des carreró», en Francesc Candel «Dessel» i en Gabriel Mairata «Salefa». Al primer dels tres li va correspondre cantar l'Àngel a les Maitines del Santuari. I, a més a més, va cantar-lo novament dins el Concert celebrat a la Seu de Palma que va consistir en repetir la cerimònia, amb tots els seus cants i músiques, que s'havia oficiat a Lluc la Nit de Nadal.

ELS REIS

Com cada any, els tres reis d'Orient varen venir a Campanet per repartir les joguetes. Els al.lots havien pogut deixar personalment les cartes als patges el diumenge anterior. A les set i mitja del vespre, varen sortir a rebre'ls tres carrosses -de la Parròquia, de l'APA de ca les monges i el BEC-, la banda de música i tot el poble.

FOGUERONS DEL PARTIT POPULAR

Després d'haver-los d'ajornar dues vegades seguides a causa del mal temps, divendres dia 8 el Partit Popular va poder a la fi fer els seus foguerons a la Plaça Major. Hi va haver xulla, llangonissa, botifarrons i vi per a tothom.

A més d'aquesta activitat, el PP de Campanet ja havia obsequiat per Nadal totes les famílies del poble amb una participació de la loteria del 22 de desembre, que acompanyava la felicitació nadalenca.

DARRERS DIES

Enguany, el col·legi públic va suspendre la Rueta que solia fer el dijous llarder, com a senyal de protesta per la guerra del Golf Pèrsic. Al contrari, l'Ajuntament va mantenir la Rua i els balls de carnaval de dissabte i dimarts. Per primera vegada, la Rua va partir de la plaça de Son Bordoy i va recórrer un itinerari fixat, encapçalada per la banda de música. Com sempre, hi va haver molta d'animació i enginy a l'hora de fer les desfresses.

ROBATORIS

Dia 14 de febrer, es varen produir dos robatoris, un al carrer de Petxino -on els lladres s'endugueren un vídeo i doblers- i un altre al carrer del Cardenal Despuig -on tan sols varen robar una calculadora-. Es dona el cas que en aquest carrer domicili ja hi havien entrat a robar no fa massa temps.

SENTÈNCIA SOBRE LA DEMANDA DE GABRIEL TORTELLA

El Jutjat de Primera Instància de Palma va dictar una sentència desestimària de la demanda interposada per Gabriel Tortella contra l'escriptor Jean A. Shalehamp. Aquesta demanda es va produir perquè el llibre «D'una illa hom no en pot fugir», escrit per Shalehamp, s'involucra a Nadal Tortella -el pare del demandant- en la mort del metge Julià Bennàsser, basant-se en el testimoni de les seves germanes, Antònia i Catalina. Gabriel Tortella ha decidit recórrer contra aquesta sentència. La seva demanda és que es retiri el llibre del mercat i una indemnització de 60 milions de pessetes.

CAMPANET A LA TELEVISIÓ

El programa de la TVE-Balears «Pobles» de dia 18 de desembre va estar dedicat a Campanet. Durant mitja hora d'emissió es feren entrevistes amb Nadal March, Joan Alcover «Covener» i Antoni Bennàsser «Xeremier», que parlaren de les seves feines de ferrer, covener i espartenyer. A més, Damià Ferrà-Ponç va conversar amb en Rafel Ferrer sobre l'història i els costums del poble, l'amo en Biel Torrens «de Miner», va contar un poc la seva vida a la possessió de Maçana i la madona de l'administració de loteria va comentar tota la qüestió del possible premi.

Alguns al.lots de l'escola també sortiren per la pantalla explicant que volien esser de grans i vàrem poder veure i sentir un assaig de la banda de música.

PRESENTACIÓ DE LA FUNDACIÓ JOAN AMENGUAL I PERICÀS

Dia 22 de desembre es va presentar la Fundació Joan Amengual i Pericàs. L'acte va consistir en unes paraules de la fundadora, Maria Reynés, per explicar els objectius d'aquesta Fundació. Seguidament, Maria de la Pau Janer va fer una dissertació sobre el Tirant lo Blanc, aprofitant l'ocasió que enguany se celebra el 500 aniversari de la publicació d'aquesta novel.la, escrita pel cavaller valencià Joanot Martorell i una de les obres més destacades de la literatura catalana.

EXPOSICIÓ A PALMA D'EN PERE ALEMANY

Aquest pintor campaneter resident a Maria de la Salut continua amb molta empenta la seva activitat artística. Els passats mesos de desembre i gener va exposar novament a la Galeria Bisart de Palma. En Pere Alemany en pocs anys s'ha sabut donar a conèixer i fer-se valorar a força de feina incansable i d'una sorprenent capacitat d'evolució permanent.

En ocasió de l'exposició es va editar un catàleg magnífic, amb un text introductor del poeta Arnau Pons i amb la reproducció de quinze de les obres exposades. Una pintura que s'inscriu en l'àmbit de l'abstracció, encara que en la majoria dels casos insinua elements figuratius: columnes jòniques, figures humanes, insectes, natures mortes, elements vegetals, taules, copes, gerros de flors,... Un món que per damunt tot és una mena de gran metàfora: una metàfora de la desfeta, de la fragmentació, de la realitat desintegrada en taques i en pilots informes de matèria.

ESCOLA DE MARGERS

El Consell Insular, a través del FODESMA i amb la col.laboració de l'INEM organitza una escola de margers, que començarà la seva activitat dia 2 d'abril d'enguany. Aquest curs per aprendre a fer marges tindrà dues etapes: una primera a Palma, que durarà quatre mesos i una segona, de vint mesos, que es farà a diversos municipis de Mallorca.

Durant els quatre primers mesos -que es faran, com ja hem dit, a Palma- els menors de 25 anys que s'hi apuntin cobraran 12.600 pts/mes i els majors de 25 anys, que a més tinguin un any d'atur, cobraran 39.930 pts/mes. A part, hi haurà 19.380 pts/mes per als residents a fora de Palma, per al transport.

En la segona etapa, de vint mesos, es farà un contracte laboral i es cobrarà el salari mínim interprofesional, a més del transport. Aquesta segona etapa té un caire pràctic, després del període de formació més teòrica que es farà a Palma.

Per a més informació, podeu dirigir-vos a FODESMA-Dep. de Promoció (General Riera, 111 07010 Palma, tel. 75 06 22).

JAUME VIDAL ALCOVER

Per desembre i d'una forma un poc sobtada va morir Jaume Vidal Alcover. Hem volgut fer-hi una referència perquè va ser ell qui va llegir el pregó de les festes de Santa Victòria de l'any passat. En aquella ocasió, Jaume Vidal va parlar sobre *La minyonia d'un infant orat* a partir d'un estudi profund que feia en aquells moments sobre aquesta novel·la de Llorenç Riber. S'ha de dir que el seu prego va ser el primer que es feia per les festes d'estiu, inaugurant segurament una tradició que s'anirà repetint cada any.

Jaume Vidal era professor de literatura catalana a la Universitat de Tarragona. La seva obra poètica, narrativa i teatral és molt nombrosa. El 1961 va obtenir el premi Mossèn Alcover de poesia amb *Eurídice* i el 1962 el Ciutat de Palma amb *Dos viatges per mar*. Altres llibres de poemes seus són *El dolor de cada dia*, *Terra negra* i *El fill pròdig*. Com a novel·les destaquen *Visca la revolució!* i *Dido i Eneas*. Altres llibres que ha publicat són *Recull de llegendes*, *Llorenç Villalonga i la seva obra* i *Síntesi d'història de la literatura catalana*. Com es pot veure, era un treballador de la cultura infatigable i una personalitat reconeguda dins l'àmbit de la literatura catalana.

CARTES AL DIRECTOR

JA SOM PROU GRANDETS

Ens havien educat per a la pau. De petits, els nostres pares varen seleccionar les nostres joguetes, posant apart les que eren bèl·liques.

A l'escola ens varen ensenyar a odiar totes les guerres i damunt els fols blancs ens varen fer dibuixar la coloma de la pau.

Ara ja som grandets i ells ens diuen que aquesta guerra, justament la del Golf, és una guerra justa, segurament per això, perquè és justa, les escoles estan buides.

Els nostres estimats governants ens diuen que si la corrupta dictadura de Turquúia es atacada per l'Irak, haurem d'anar a matar; segurament per això ens manifestam.

Ens han volgut fer creure que hi ha missions de pau que es fan dins vaixells de guerra. Ens diuen que penjar llençols blancs i manifestar-se és d'extremistes i de bojos. Suspènre les festes és donar suport a Sadam Hussein.

Suposam que els que votaren no tenien raó.

I ja ens podeu predicar i preparar per anar a la guerra en defensa dels bons, però tanmateix no hi anirem; perquè aquesta guerra no es la nostra.

I algún dia ens haureu d'explicar que tot el que ens heu dit són mentires.

Campanet, després de dia 15

Atentament:

Bloc ecologista de Campanet B.E.C.

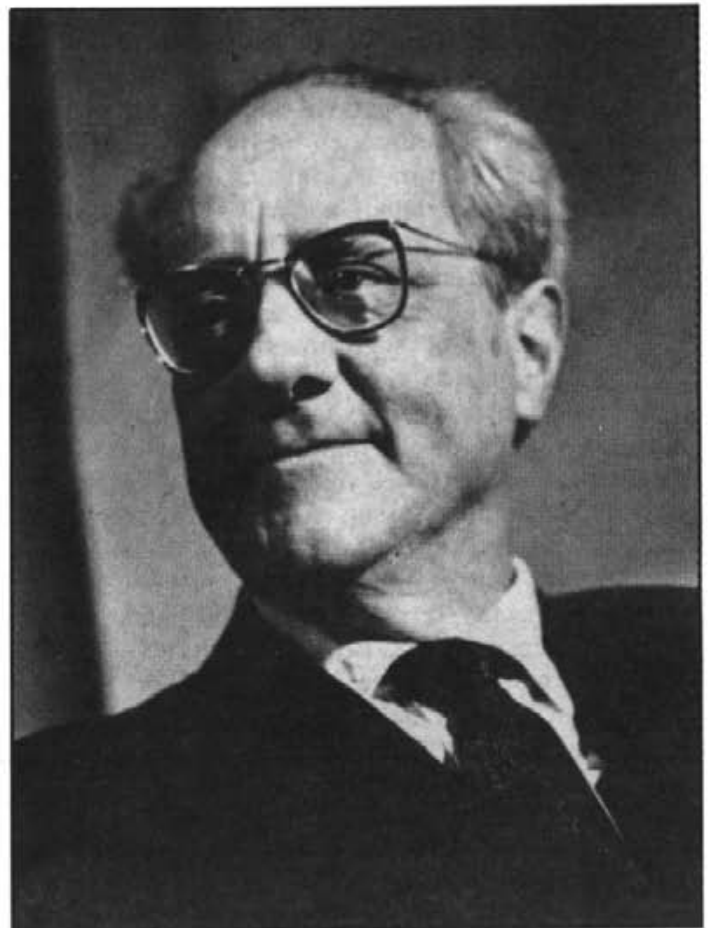
FRANCESC DE BORJA MOLL

El passat dilluns dia 18 de febrer va morir als vuitanta-set anys el senyor Francesc de Borja Moll i Casasnovas. Feia un poc més d'un lustre que ja havia abandonat qualsevol activitat de tipus intel·lectual, però fins al darrer moment va esser el símbol màxim de la nostra cultura. Don Francesc ha tingut una existència ben fecunda. La seva llarga vida ha donat fruits abundants i insuperables. A més d'esser un tipus humà tenaç i bonhomí, ha estat el timoner hàbil que ha sabut encapçalar el procés de la nostra recuperació cultural, de supervivència primer, d'inici d'una normalitat precària després. Don Francesc ha hagut de fer tots els papers de l'auca, sempre al servei de la llengua catalana: l'ha estudiada amb tot el rigor que requereix la ciència filològica i n'ha defensat la seva dignitat enfront dels bàrbars que tan sols la consideraven mereixedora d'unes funcions vulgars i localistes. Els deu volums del Diccionari català-valencià-balear, començat pel seu mestre Antoni Maria Alcover, són la gran obra de la seva vida. Són, a més a més, un dels més grans diccionaris de la humanitat. Un extraordinari tresor de la nostra cultura, i també de totes les altres cultures. Però don Francesc ha fet moltes coses més: gramàtiques, diccionaris bilingües, centenars d'articles científics o divulgatius, dos volums de memòries que són imprescindibles per a reconstruir la vida cultural d'aquest segle...I també cal afegir el seu compte tan extens de mèrits la creació de l'Editorial Moll ha publicat més de set-cents títols al llarg d'una cinquantena llarga d'anys, la dedicació a l'ensenyança de la llengua, la fundació de la benemèrita Obra Cultural Balear, el mestratge sobre tants d'estudiosos que ell ha orientat i ajudat...Una vida llarga i profitosa que garanteix que don Francesc, més enllà de la circumstància de la seva desaparició física, continuarà existint entre nosaltres pels segles dels segles.

Amb el nostre poble don Francesc hi va tenir unes relacions mereixedores d'esment. En primer lloc, cal recordar que fou l'editor de *La minyonia d'un infant orat*, l'any 1935, de Llorenç Riber, una obra repetidament reimpressa a la postguerra. Igualment va publicar altres obres d'aquest autor campaneter: una *Antologia poètica* i *Els camins del paradís perdut*. També va editar diverses obres de Miquel dels S. Oliver: *L'Hostal de la bolla*, *La ciutat de Mallorca*, una *Antologia poètica*...Recentment, en Miquel Oliver també ha publicat a l'Editorial Moll el seu recull poètic *Cita a la riba*.

Així mateix, don Francesc va acudir en diverses ocasions als actes d'homenatge que els «Amics de Riber» celebraren durant un bon nombre d'anys en memòria de l'autor de *La minyonia*.

A finals dels setanta o a les primeries dels vuitanta, don Francesc donà una conferència a la sala de cultura de la Rectoria sobre el tema, aleshores polèmic per excel·lència, de la identitat comuna entre el català i el

mallorquí. Hi acudiren més de cents persones. Tots els assistents a aquella conferència organitzada per l'OCB ens poguérem assabentar de les raons de la ciència expressades amb amenitat i saviesa.

La mort de Francesc de B. Moll ha obtingut un gran ressò dins la societat mallorquina i la catalana en general. La premsa li ha dedicat pàgines i pàgines, les autoritats l'han elogiat tal com mereixia, el món cultural ha manifestat dolor i agraïment, la gent ha acudit a l'Ajuntament de Palma a homenatjar les seves despulles...

Ara tan sols fa falta que totes les manifestacions de reconeixement que s'han produït es canalitzin cap a la normalització de l'ús social de la llengua que don Francesc va estimar, estudiar i defensar. Aquest seria, sens dubte, l'homenatge que el satisfaria més. Passem de la retòrica als fets. I facem com don Francesc: estimem la nostra llengua de l'única manera realment profitosa, fent-ne ús en totes les ocasions.

Don Francesc, ara que ja disfrutau del repòs dels justos, vos volem dir que el vostre exemple sempre ens estimularà a esforcarnos en defensa de la llengua catalana a la que vos heu servit i honorat. En nom dels que feim la revista i dels que la llegeixen, gràcies.

CONCURS LITERARI FESTA DE SANT ANTONI

La junta directiva de l'Associació de la 3ª edat convocà per la festa del seu Patró, un concurs literari adreçat als alumnes del cicle superior del Col·legi Públic Llorenç Riber. Els premis foren fets públics el dia de Sant Antoni a la Sala de Cultura. El tema a tractar era «Sant Antoni i la seva influència dins la pagesia del nostre poble». Els premis es repartiren de la següent manera: 1er premi: Aina Mª Martorell. 2on premi: Carme Bellver. 3er premi: Sonia Capellà.

En aquestes planes vos oferim els treballs premiats en primer i segon lloc.

SANT ANTONI I LA SEVA INFLUÈNCIA DINS LA PAGESIA DEL NOSTRE POBLE

per Aina Mª Martorell 6è curs

Sant Antoni Abad o Antoni el Gran va nèixer a l'any 250 a Egipte. Va heretar una considerable fortuna i la va donar als pobres. Després és va retirar al desert. Celebren el seu sant dia 17 de gener.

Antigament a Campanet la festa de Sant Antoni, tenia molt d'arrelament entre la pagesia i és poble, però la tradició se perd en el temps i la història del nostre poble també. M'han contat que la família de ca's Roders sempre ha estat molt vinculada amb la festa de Sant Antoni, desde el primer fins a l'amo en Josep el darrer, i encara és viu, feien d'obrer. L'obrer se'n cuidava de llogar un predicador extern pel sermó de l'ofici i també se'n cuidava de passejar la bacina quan feien l'ofici.

La festa se començava és dissabte de Sant Antoni celebrant unes solemnes completes en es seu honor, les quals se sufragaven amb donatius o bé alguna devota persona les pagava.

A la sortida de les completes s'encenien es foguerons i començava a haver-hi torrades de xulla, botifarrons i vi per tot arreu, ja que llavors tocaven la ximbomba. Moltes tavernes tenien es seu fogueró particular a fi que els seus parroquians no se n'anassin a una altra banda. També hi havia algunes parelles que s'estaven passejant de fogueró en fogueró ballant i el costum era que l'amo del cafè les convidàs a beure.

El dia de Sant Antoni o dia 17 de gener al matí es celebrava un solemne ofici en es seu honor i com hem dit abans l'obrer pasejava la bacina i pagava el predicador; i el sermó encara que no fos el mateix era quasi igual i deia que Sant Antoni era de família rica i que el que va heretar ho va donar als pobres, que tenia una germana, que se convertí escoltant un sermó, que se va retirar al desert, etc.

Després de l'ofici sortia l'obrer, damunt es mul més gros i bonic que tenien, ben fregat per tot, amb la cua tallada curta que fa l'animal més elegant, la tallada feta es dia abans semblava feta d'un bon perruquer, es «cabessó» lluent, ben fregat pareixia nou. Duia pel coll molts flocs de diferents colors i així encau resultava més bonic, també duia pel coll un collar de pell lluenta que sostenia una campaneta no massa grossa, però d'un so viu i agradós.

L'obrer anava assegut damunt una pell de boc o na pell d'ovella grossa i espessa, amb una mà aguantava les brides de l'animal i amb l'altra es capell demanant l'almoïna del Sant. s'aturava a cada casa dient «Sant Antoni a la capta» les dones que ja ho sabien de cada any en snetir la campaneta sortien al carrer amb l'almoïna preparada i elles a la salut de l'obrer contestaven «que l'any que ve pogue otrnar, si Sant Antoni ho vol».

Més tard al capvespre en feien les típiques beneïdes, és treia el Sant a la porta de l'església i és posaven bacinnes al costat de Sant Antoni perquè la gent donàs l'almoïna, i llavors el senyor rector les beneïa amb un poc d'aigua beneïda.

També en aquest capvespre se feien carreres de cavalls en el carrer. Sortien de la Plaça Major i llavors corrien pel carrer de Sant Miquel i voltaven el cantó des Carritx i finalitzaven a la Plaça Major. També feien apostes entre el públic i és mateixos genets. (Aquestes carreres es podien fer perquè els carrers no estaven asfaltats i a més a més hi havia molts cavalls, en canvi ara els carrers estan asfaltats i els cavalls patinen). Quan la cursa havia acabat els genets passaven per davant de Sant Antoni i el rector les beneïa i els tiraven monedes de plata i uns volien ser més que els altres.

La major part dels animals que duïen a beneïr anaven dins gàbies com: cadeneres o altres animals petits, com moixos, polls, cans ja que tots demanaven al Sant protecció, contra epidèmies i mals existents. La porcelleta al costat del Sant mos vol demostrar que és amiga d'ella i que la vol protegir.

M'han contat que es terme de Campanet fa uns vuitanta anys o més estava tot ple d'ametlers, figueres i garrovers; figures de tota classe com martiniques, bordissot blanc, peretjals i altres. Eren les figueres molt grosses a ca'n Gaietà a on hi ha les escoles ara, n'hi havia una que era la més grossa del poble, amb unes branques que feien por.

Les figures s'aprofitaven per donar menjar als porcs, se pot dir que no hi havia cap família que no matés un porc pel consum de la casa i si en tenien altres eren per vendre.

El porc és un animal molt proper a les malalties com: l'africana, mal roig i altres. Temps enrera no hi havia vacunes contra aquests mals i la gent pagesa, gent sencilla, s'aferrava a Sant Antoni perquè els guardàs els porcs de tot mal i els pogués arribar a la romana.

Totes les terres del terme eren poblades de casetes, unes més petites, altres més grans segons el tros de terra i quasi totes, amb una vinya, si tenia molts reïms

bastava per la casa i si no menjaven prunes que per tot n'hi havia.

Devora la caseta, hi havia la soll dels porcs, amb una petita porxada davant perquè el sol no entràs dins la soll. Penjada a una biga hi havia dos manats de murta perquè les mosques s'hi aferressin i també hi havia una fotografia de Sant Antoni.

La vida pagesa estava plena de coses curioses que mos fan somriure així me varen contar que un home tenia la seva caseta, que era humil sense cisterna, només tenia un pou que s'omplia d'aigua a l'hivern i que s'emprava pels animals i així anava al seu veïnat amb un gerricó a cercar aigua per dinar els dies que se trobava allà i no feia feina.

Un dia la seva dona li va dir que tenia d'anar a duu aigua per dinar a ca el seu veïnat perquè els fideus estaven per menjar, però ni hi va voler anar perquè li faria veure la seva barquera (llavors al porc li deien barquera), però si o no si la dona va insitir perquè tenia que torrar dos pebres i una arengada. Hi va anar de mala gana perquè justament la seva barquera no anava gens bona, no engreixava quan tocava. Doncs va arribar a la caseta del seu veïnat, va saludar i va demanar l'aigua i és clar, li van donar. Quan havia collit l'aigua i ja començava a anar-se'n el veïnat li va oferir veure la barquera, ja que anava molt bona, l'home se va excusar, però no va servir de res. Tot d'una el veïnat va obrir la soll i va fer aixecar la seva barquera. El veïnat ja sabia que la barquera de l'home anava malament i li va demanar a veure si anava a l'ofici de Sant Antoni i a les beneïdes, l'home li va dir que no perquè tenia moltes feines. El veïnat li va contar que hi anava i que donava un duro a la bacina (un duro era un jornal, és a dir, tot un dia de treball), ja que un porc gros val dos-cents duros. Així l'home va creure en Sant Antoni.

A Campanet l'han nomenat patró dels padrins, és a dir, de la tercera edat, a Sant Antoni. Ara escriuré gloses que és contaven de Sant Antoni:

Sant Antoni és un bon Sant
qui té un doblor li dóna
perquè guarda els animals
tant de pèl com de ploma.

Sant Antoni és un Sant vell
duu sabates de gamussa
ell vol mantenir sa cussa
i no se sap mantenir a ell.

Sant Antoni gloriós
guardau-mos d'anar a Massana
perquè la casa és malsana
i l'amo és molt rabiós.

SANT ANTONI

per Carme Bellver. Curs 7è

Sant Antoni Abat, també conegut als Països Catalans com Sant Antoni del porquet o Sant Antoni dels ases, és considerat arreu com a patró dels animals, sobretot del bestiar de peu rodó.

Possiblement la festa de Sant Antoni sigui la forma cristiana que adoptaren antics cultes pagans que es dedicaren a deus protectors del bestiar.

Sant Antoni és la festa grossa d'hivern de molts de pobles de la part forana de Mallorca: Sa Pobla, Muro, Artà, Manacor, Montuïri i en major o menor grau de cada poble de l'illa.

Gairebé a tots ells la gresca comença la nit anterior. La vigília de Sant Antoni es fan els foguerons a molts de carrers. Voltant es fogueró s'organitzen torrades de porquim, que la gent acompanya amb una copeta de vi; a alguns llocs com a Muro i Sa Pobla es fan espinegades. La gent va de fogueró en fogueró tot tocant la ximbomba i cantant cançons.

Les cançons són bàsicament de dues classes: al·lusives al sant patró i a la llegenda de la seva vida o bé de picat. A mesura que avança la nit les cançons de picat puguen de to.

Un personatge inseparable de Sant Antoni és el Dimoni, l'imatge negra, el temptador, normalment la seva funció és moure gresca, s'acompanya d'un gran bastó que utilitza per fer lloc i retgirar l'al·lotea.

Sant Antoni podria ésser la cristianització d'una divinitat primitiva de sentit pastoral, els diables que intervenen en la seva festa es podrien interpretar com la degeneració de petites divinitats secundàries o sacerdots i practicants del seus cultes i ritus.

El dia de la festa, el 17 de gener es fan les funcions religioses corresponents i les beneïdes. Es beneïxen animals de tota casta, però principalment bestiar. Això dóna lloc a l'organització d'una mena de cavalcada o passeig. Els animals van engalanats i guarnits pels seus propietaris, que aquest dia els tenen una consideració especial.

Aquesta processó comptava amb molts d'elements populars; hi sol haver música de xeremies, surt algun carro ornat amb fulles de fassers i altres elements vegetals. A alguns pobles (Santanyí, Montuïri) l'atracció principal es la construïda el «carro dels quintos». Quan s'acosta Sant Antoni els «quintos» emprenen un ase vell o defectuós i l'enganxen a un carro ben endomassat. El vespre anterior els quintos es passegen per tot el poble robant llenya per a fer un bon fogueró enmig de la plaça anomenat «es foc d'es quintos».

Actualment les beneïdes tornen a comptar amb molta participació, a la cavalcada compareixen carrosses fetes amb tractors i al·lusives als motius més diversos, des de la forma de vida de la Mallorca tradicional fins al darrer programa de televisió, de forma que gairebé s'as-

sembla a una mena de rua.

Les beneïdes sovint s'acompanyen de glosades, a vegades el glosador es posa a la vota del capellà i va fent gloses al·lusives al sant o a la festa; d'altres són els mateixos que duen els animals que fan una glosa.

A Búger madò Joana Cartera aprofita l'avinentesa per glosar allò que ha conegut de notable al poble durant l'any. També a Artà després de les beneïdes es canta s'argument; crònica breu del que ha estat del poble l'any passat.

Després de les beneïdes venen les corregudes; se'n feien de bèsties però també a peu.

L'hivern és l'època d'estar a casa, vora el foc. El fred propicia els jocs casolans, entre ells cartes. Es considera que fins el dia d'avui Sant Antoni protegeix els juga-

dors de naips. Aquesta creença té el seu origen en la llegenda de la vida del Sant, quan aquest va provar a jugar a cartes amb el dimoni i li va guanyar:

Sant Antoni i el dimoni
jugaven a trenta-u
el dimoni va fer trenta
Sant Antoni trenta-u.

A partir del dia 17 l'influència benèfica del Sant minva, i creix la del dimoni.

Per Sant Antoni
comencen els focs
i s'acaben els jocs.

Els foguerons i les beneïdes donaven peu a la sortida dels primers disfressats i a partir d'aquest dia es considera arreu de l'illa que comencen els darrers dies, el carnaval i ja poden començar a sortir disfresses ja no «està mal vist» com diu el refrany: «L'endemà de Sant Antoni comencen a sortir el boig i el dimoni».

ALGUNES GLOSES: DEL «CANÇONER POPULAR DE MALLORCA»

A desset és Sant Antoni
i a vint Sant Sebastià
qui bones obres farà
no tindrà por del dimoni.

Sant Antoni gloriós
guardau-mos aquesta bota;
si vós no en voleu cap gota,
ja beurem noltros per vós.

Sant Antoni repicava,
repicava a poc a poc,
mentres s'encenia es foc
i sa xuia se cremava;
i es pastoret, qui guaitava
pes forat des rentador
i sentia aquella olor
de sa xuia que torrava.

Sant Antoni ja és demà
¿Que no sentiu ses cornades?
Es molts anys haurem de dar
a fadrines o casades,
a totes ses que hi haurà.

BIBLIOGRAFIA

- «Cançoner popular de Mallorca». R. Ginard Bauzá.
- «El carnaval a Mallorca». Caterina Valriu i Llinàs, Universitat de les Illes Balears 1985.
- «Festes de tardor i hivern». J. Gairen, R. Ibáñez, R. Ortega, Me Llum Peison.

CARNIVAL

1991

JERÒNIA «CUERA» I FRANCISCA «MORRO»

Era un diumenge horabaixa, venia d'Inca pel camí de darrera l'escola. Feia un fred humit i el sol tímid es ponía darrera les muntanyes.

No era la primera vegada que les veia passejar, ni tampoc seria la darrera, vaig pensar.

Maria «Paloni» i Francisca «Canals»

Amb aquesta parella no m'ho vaig pensar dues vegades perquè sí no vaig errada fa anys que van a fer sa caminada, no és així?

-Sí, nosaltres fa molt de temps, uns deu anys aproximadament.

-Primer de tot quan començarem érem tres: na Maria «Bete-ta», sa meva cunyada na Maria i jo, però ara només som dues.

La idea va ser de na Maria que un dia em va dir que no estaria molt malament anar a caminar. I així ha estat, de lla-

Un dia vaig decidir passar una estoneta xerrant amb elles i em digueren:

-Nosaltres dues no fa gaire temps que anam a caminar, jo crec que deu fer cosa de mig any. Aquesta idea ens va ocórrer un dia xerrant d'això, d'allò i de lo bo que seria anar a caminar una estona cada dia. Així ho feim, hi solem anar a la mateixa hora cada dia, devers les set, xerram, passejam a la mateixa vegada que ens distreim i ens cuidam la salut.

Les nostres trajectòries són per Cantabou, Ses Escoles, son Pocos i fins i tot quan estam animades fins a Moscari.

-També hi anau es vespres, no teniu por?

-No, no en tenim de por, si hi anam es vespre solem passejar per dins es poble i quan anam a les afores procuram que sigui de dia.

-Jerònia, hi vas tan sols per distreure't?

-Jo vaig a caminar perquè el metge m'ho va recomanar, tenc sucre i caminar és molt bo. Endemés ens trobam més bé i estam més fortes.

-Si no vos ho haguessin recomanat hi aniríeu?

-U! Crec que no. Em faria peresa partir cada dia a caminar, però no queda altre remei.

vors ençà hi anam i ens agrada molt.

-On soleu anar?

-A diversos llocs, s'Oliveret, Cantabou, Sant Miquel, Binibona i també qualche vegada hem arribat a Moscari.

-Hi anau per qualche raó?

-No, cap en concret, ens agrada, és una manera de relaxar-te, i com sap tothom és molt saludable. També hem de dir que no hi anam per recomanació dels metges sinó perquè ens divertim i entretenim.

-No vos fa peresa?

-Sí, a vegades ens fa una mica de peresa, però ens animam una amb l'altra. Endemés moltes vegades et canses d'estar a dins ca teva i necessites espaiar-te.

Una altra cosa és que sempre avançam les feines i així tenim un racó de temps lliure per nosaltres, aprofitant-lo per anar a caminar.

La pregunta que els vaig fer a les dues parelles i que ens hauríem d'escollar és:

-Ho recomanau a tothom?

-Sí, és clar. Ho recomanam tant als joves com als vells, és una manera de cuidar-se, que endemés de passejar et distreus.

Creim que al cap i a la fi sempre tenim temps, però a vegades la peresa és més forta que la força de voluntat.

Fins el pròxim número.

Martina Serra

B A R CA'S RETO

GELATS I TAPES VARIADES

Lluís Bennàsar Sampol

TAPISSERIA

Placeta Rector Tamorer, 1
(devora l'església)
Tel. 51 65 10
CAMPANET (Mallorca)

EL NOU SISTEMA EDUCATIU A CAMPANET (i II)

per JAUME ORDINES i LLOBERA

El nou sistema educatiu es començarà a implantar en el curs 1991-92, però no amb la temporalització que preveia el Llibre Blanc. En el proper curs s'implantarà el segon cicle de l'Educació Infantil (de 3 a 6 anys); i en el curs 1992-93 el primer i el segon curs de Primària. Anteriorment, s'havia previst començar la implantació de la Primària ja en el curs que ve i acabar tot el procés de la Reforma en el curs 1997-98. Ara s'ha decidit retardar aquest procés i acabar d'enllestir la cosa en el curs 1999-2000. Tanmateix, hi haurà Comunitats Autònomes que podran decidir fer-ho durant un temps més breu. Catalunya acabarà l'aplicació del calendari de la Reforma durant el curs 1997-98.

Ha estat una llàstima que les Illes Balears no tinguessin competència en educació per poder decidir el nostre propi calendari. Vegem en el quadre següent com s'implantarà el nou sistema educatiu. Les xifres de cada quadre es refereixen a l'edat que ha de complir el nen/la nina l'any de començament de cada curs: per exemple, en el curs que ve, tots els infants que compliran els 5 anys en el 1991 es matricularan en el tercer curs del Segon Cicle de l'Educació Infantil, els de 4 en el segon curs i els de 3 en el primer curs.

estudia	91-92	92-93	93-94	94-95	95-96	96-97	97-98	98-99	99-00
INFANTIL	3/4/5								
PRIMÀRIA		6/7	8/9 10/11						
SECUNDÀRIA				12/13	14	15			
F. F. MÒDUL 2							*		
BATXILLERAT							16	17	
F. F. MÒDUL 3									*

Els alumnes que durant el present curs es troben escolaritzats a 5è, 6è, 7è i 8è d'EGB no els agafarà la Reforma, llevat del cas d'algun alumne que repeteixi curs. Els alumnes de quart entraran en el curs 1994-95 dins el procés de la Reforma, serà l'any que compleixen els 13 anys i començaran a cursar el segon de Secundària Obligatoria. Si es duen a terme les previsions actuals de la implantació del nou sistema educatiu serà en el curs 1994-95 quan el C.P. Llorenç Riber restarà configurat, funcionarà d'acord amb l'estructuració nova: tres unitats d'Educació Infantil i sis d'Educació Primària. Aquestes unitats ja funcionaran en el curs anterior, 1993-94, però també hi haurà el 7è d'EGB (els alumnes que ara fan quart). És per això que, en acabar el curs 1993-94, seran dos grups d'alumnes, dos cursos, els que deixaran d'assistir al col·legi del poble —teniu en compte que jo faig unes previsions amb la informació actual, poden passar moltes coses—, passaran a un

Centre de Secundària per a continuar els estudis obligatoris. Si us fixau en el quadre, a partir del curs 1994-95 començaran a funcionar dos cursos de secundària obligatòria: el primer i el segon. Això es farà així per a facilitar l'organització de la docència en un nou centre.

Fins ara deixaven l'escola del nostre poble els alumnes de vuitè, és a dir, els alumnes que tenien o havien de complir els 14 anys l'any de finalització dels estudis d'EGB. Ara ho faran l'any que compleixin els 12. En acabar cada curs, deixaran l'escola els alumnes que hagin cursat el sisè de la Primària. Seria bo que no es deixés d'organitzar una de les activitats que els alumnes, en acabar l'EGB, recorden amb més alegria: el viatge d'estudis.

L'educació obligatòria constarà de deu cursos:

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: 1er, 2on, 3r, 4t, 5è i 6è

-es comença l'any en què compleixen els 6 anys: dels sis als dotze.

-es podrà fer tota a Campanet.

-si un alumne necessita més temps per a cursar l'Educació Primària, podrà repetir (encara no s'ha regulat).

-en el curs 1993-94 s'acabarà d'implantar.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA: 1r, 2n, 3r, 4t

-es comença l'any en què compleixen els 12 anys: dels dotze als setze

-no es podrà fer a Campanet

-es podrà repetir algun curs

-els alumnes que aconseguixin els objectius rebran el títol de Graduat en Educació Secundària.

-en el curs 1996-97 s'acabarà d'implantar.

Una vegada acabada l'educació obligatòria, restaran configurats dos grups d'alumnes:

A. Els alumnes que hagin obtingut el títol de Graduat en Educació Secundària.

B. Els alumnes que no l'hagin obtingut.

Els alumnes del grup A podran seguir els estudis de Batxillerat (2 anys) o els estudis de Mòdul 2 (formació professional específica de grup mitjà). Els alumnes del grup B que superin unes proves també podran cursar el Mòdul 2. Una altra sortida per tots dos grups és la de començar una feina. No vull acabar sense indicar alguns —l'espai és limitat— dels canvis més significatius:

*Els infants podran acudir el C.P. Llorenç Ribes en una edat més primerenca. Quan es va inaugurar l'escola, començaven els de 6 anys, després es va passar a matricular els de 5, més tard els de 4 i ara els de 3.

*No es podrà realitzar tota l'educació obligatòria aquí. Els alumnes seran transportats de forma gratuïta a un Centre de Secundària.

*Encara que s'hagi allargat l'educació obligatòria en dos anys més, s'hauran de realitzar el mateix nombre de cursos que ara per arribar a la Universitat.

*Fins ara es podien matricular a la Formació Profes-

sional els alumnes que no obtenien el Graduat Escolar. Amb la nova Llei cal tenir el títol de Graduat en Educació Secundària.

*Per a cursar els estudis de Mòdul 3 (si us fixau en el quadre, aquests seran els darrers estudis que s'implantent) caldrà estar en possessió del títol de Batxillerat. No es passarà del Mòdul 2 al 3 de forma directa sinó que s'hauran de realitzar una sèrie de convalidacions perquè els alumnes que hagin cursat el Mòdul 2 puguin obtenir el títol de Batxillerat.

yogur natural
GARANTIA NESTLÉ

EL IOGUR DELS ESPORTISTES

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

INCA CENTRO AUTO, S.A.

CONCESSIONARI OFICIAL

OPEL

GM

Avd. d'Alcúdia, 71
RECANVIS I TALLER: Tel. 50 50 21
VENDES: Tel. 50 34 86

INCA

CONVERSANT AMB

L'AMO EN BIEL TORRENS «DE MÍNER»

L'amo'n Biel i jo després d'una bona escomesa ens hem assegut devora el foc. És un dia de tardor, fa un fred que trepana i entra dintre els ossos.

L'amo'n Biel ha començat a contar bona part de les seves experiències i vivències. Han estat moltes i sempre viscudes dins la Serra.

Vaig nèixer a Llubí dia 18 de Març de 1920. De Llubí mos n'anàrem a Pollença. L'any 1928 a Fartàrix. L'any 1931 els meus pares passaren per amos de Míner Gran.

Som deu germans i tots som vius gràcies a Déu.

A MÍNER GRAN

Record que es primers dies que vaig estar a Míner Gran, no varen ésser massa agradables. Parlaven molt de la tragèdia que hi havia passat abans de noltros anar-hi.

Ets amos que hi havia eren de Pollença. Sa madona havia mort es dia que es seu fill neixia.

La varen traslladar fins es camí de carro amb una civera. Eren dos homes que la baixaren pes camí de cabra.

Un dels homes que feia feina amb ells, va quedar amb noltros i cantava aquesta glossa.

Míner Gran fa partió
de Pollença i Campanet;
Tonineta en Ramonet
hagués dat lo seu braç dret
per el teu cor salvar-lo

Vaig estar a Míner fins l'any 1951. A Míner m'ho vaig passar molt bé.

Quan noltros vàrem arribar a Míner, ets amos d'abans encara llauraven amb una arada de fusta junyida a bous.

Noltros ja llauràrem amb una de ferro. Mumpare va comprar una mula i en Joan i jo que èrem es majors, començàrem a fer feina:

llauràvem, sembràvem i segàvem, llavors batfem.

Aprofitàvem tota sa terra que era conradissa. A sa mula li posàvem es jous. Hi havia troços molt mals de llaurar, estaven plens de pedres, era molt rocós. S'arada a vegades no podia passar per dins es clapers. Havíem d'alçar-la i una llaurava per amunt i l'altre per avall. Hi havia unes cent quarterades de terra conradissa.

Sembràvem blat i civada. Un any de bona anyada collfrem cent quaranta o més corteres de blat pintat i blat escandial. Feiem feina des que es sol sortia fins que se ponía. Ho feiem tot amb sa mà: safalcàvem... crec que molta gent no sap que és això.

Deiem safalcar quan agafàvem es blat, l'enrodiàvem an es braç i el segàvem. De cada tres safalcades feiem una gavella. Sa garba eren quatre o cinc gavelles.

A Míner teníem un molí de sang, hi molfem es blat i sa civada. Empleàvem sa mula, li posàvem ses cucales i venga a rodar. Per tot voltant d'es molí hi havia un bon empedrat. Sa bístia, quan voltava, pareixia que ho tenia cronometrat. Posava ses potes sempre dins es mateix forat que havia anat fent. Hi cabia es puny de cada mà a dins cada forat.

Passàvem ses vetllades dins sa cuina, asseguts a ses banqueres de dins es pinte. I dali foc! Mumare cosia, filava, mos

feia calcetins de llana, jerseis i bufandes. Tenia una bona tasca amb aquesta família tan nombrosa.

Teníem unes tres-centes quaranta ovelles. Ni havia unes trenta que eren negres i d'aquestes aprofitàvem sa llana pe vestir-nos. Iddò, ses vetllades d'hivern que eren més llargues les passàvem xerrant i contant històries, acudits, rondalles...

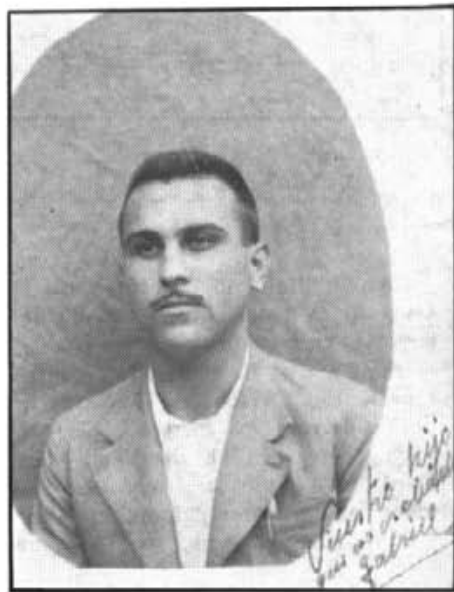
Mumpare era un home tranquil i mai mos deia res, quan ells se n'anàven a dormir mos deia: -Ara en fareu de ses vostres. Mumare qualque vegada mos cridava i deia: callau, que pareixeu dues dotzenes. Jo ho record com una cosa molt bona. Disfrutava.

Traginàvem s'aigua de s'hort amb ses mules. N'arribàrem a tenir davers catorze de bísties: egos, muls, mules, someres, ases... Posàvem ets arganells a sa mula i traginàvem dues geres a cada un des seu costat. També traginàvem llenya i altres coses. Ses bísties tenien moltes guarnicions: s'ubardà, es bast, es jous i d'altres. A vegades empleàvem sa civera per tragar troncs.

Es dissabtes baixàvem an es poble a peu, pes camí de cabra i per pujar altra vegada, «cametes amigues, per amunt s'ha dit». Quan davallàvem tots, mumare qualcava damunt sa mula.

Es dissabtes solia anar en es cine, llavors costava cinquanta cèntims. Es joves que festejaven a ses meves germanes també pujaven a peu i hi davallàvem.

Si a festejar a Míner vas
i pugés per sa Carrasca.
Si es un vespre de borrasca

← sé cert que no hi tornaràs.

A Míner sempre hi va haver hospitalitat. Ets anants i venidors a qualsevol hora sempre hi trobaven una llesca de pa amb qualque cosa de companatge. Si arribaven hora de dinar, les feiem asseure a sa taula. Allà a on en menjaven dotze n'hi cabien catorze o més. Alguns quedaven a dormir-hi.

En aquells temps hi havia pocs duros, però a ca nostra mai va faltà es menjar, ni per noltros, ni pes que venien.

Estic acostumat a ser hospitalari. Quan venia qualcú a ses possessions on he estat, sempre m'agradava oferir el que tenia.

Record una anècdota de l'any 1936. En aquelles hores ses coses anaven un poc o un molt remogudes. Varen venir a Míner quatre militars d'aquests grossos i per cert molt educats. Quedaren a ses cases. L'endemà abans de partir mumpare em digué: -Biolet, acompanya-los fins en es coll. Ells volgueren donar una cosa en es meus pares, però no volguérem res de cap manera.

Quan vàrem ésser en es coll, m'allargaren sa mà i me donaren deu pessetes. No les volia, no volia res.

Sempre m'ha recordat aquelles paraules: -Mira, ninet! quant et donen una cosa sempre l'has de prendre, perquè quan t'ho donen és que ho volen donar.

A mi em passa el mateix; quan ho don ho faig de bon gust i m'agrada que ho agafin.

Feiem unes matances, quines matances!, eren devers seixanta convidats, en venien de per tot. Ademés de sa gent de ses possessions veïnades, venien es de can Gelat de Moscarí, en Toni de Son Sastre, es de ses Figueroles, es de Ca S'Hereu i de Can Serra de Pollença.

Ses matances i sa tosa eren ses festes amb més participació, perquè ho eren festes. N'hi havia que venien desfressats. En feiem de bauxal: ballàvem, noltros feiem sa música amb pots, culleres... feiem renou fins a les tantes des vespre. Qualcun a les deu de l'endemà encara no havia arribat a casa seva.

Això de sa tosa era un aconteixement.

Uns dies abans arreplegàvem ses tres-centes i tantes ovelles que tenfem escampades per ses muntanyes: Pes Puig Tomir, es Puig d'es Ca, Sa Moleta, Sa Penya d'es Migdia, Sa casa de sa neu, es Serral Gros, sa Cova de'n Biscol (n'hi ha moltes de coves per sa Serra, en conec moltes i he entrat dins elles). Torn anar allà. Sa font de'n Soler, Ses Calderes, Biniatró, que feia partió amb Míner. Míner tenia nou-centes nou quarterades; això ho deia es senyor, que s'escriptura cantava.

Eren nou o dotze homes i en tres o quatre dies tenfem ses ovelles a puesto.

A les dues de sa nit mos aixecàvem amb una fosca ben negra. Cada un partia cap a un punt assenyalat. Baixàvem amb una bona fosca per avall. No ho duiem tot, anàvem per parts, primer: es Tomir i llavors ets altres llocs.

Era una tècnica molt bona. Anàvem a uns dos-cents metres un de s'altre i mos cridàvem: Toni, alerta! aquí en venen quatre! -Joan aquesta negre pren per avall! -Biel, ara venen cap a tu!. Es crits se sentien beníssim dins aquell silenci. Solament se sentien es picarols i es nostres crits.

D'aquesta manera anàvem pujant i a d'alt de tot mos topàvem amb sa guarda arreplegada. Era una aventura molt bona, fantàstica!

Quan es sol sortia, que l'he vit sortir moltes vegades, pareixia que es primer raig era pes Puig Tomir. Allò restava il·luminat. A Míner sa claror hi arribava més prest que a altres llocs. A Míner clarejava i miraves a altres indrets i encara foscajava. Idò si; aquests dies abans de sa tosa eren molt interessants. Tots tenfem experiència i coneixíem pam a pam tota sa Serra i també ses ovelles.

A vegades n'arreplegàvem des veïnat. Però no passava res. Si l'endemà n'havies de vendre de teves sense passar gens de pena, també podies vendre aquelles des veïnat. Quan el veies, li deies; vàrem agafar tres o quatre ovelles teves entre ses nostres i les hem venudes. I Santes Pasquies. Li donàvem es doblers i tan contents. Ho feiem així i mai hi havia cap discussió. Mos tenfem confiança. No era com ara que sa gent està feta per ella mateixa i per no res sa baralla.

Un any es dia de sa tosa, ja feia fosca, ben negre, es meus germans i jo, i uns amics anàvem per un caminet de cabra; ja me diràs tu per aquells paratges que ningú coneixia, llevat de noltros.

Es que anava a davant duia una faia encesa i tots ets altres a darrera formant fila índia. Es que anava a darrera no hi veia de cap ull. Era un pollencí i returava; noltros mos rebentàvem de riure. Tot es temps xerrava i no arribava a dir res. Per dir «un i oli» va haver de menester jo no sé quin temps.

Un pollencí que tenfem llogat em va ensenyar a caçar cabrits. Ho feiem amb un llaç; el tiràvem i, si l'endevinàvem en es coll, l'estiràvem i ja era nostro. En vaig agafar molts de cabrits, molts!. En venfem, en menjàvem i en regalàvem.

Les venfem a tant sa terça, sortia a devers una pesseta es

quilo. Això era ets anys trenta, per aquí més o manco.

Quan vaig tenir devuit anys, me'n vaig anar a fer es servici militar. En vaig fer set anys i no em queixava; vaig estar molt bé, vaig tenir un parell de puestos; d'assistent, de curriel... Aguanyava tres pessetes i me bastaven. Mai vaig demanar cap pesseta a ca nostra.

Després me'n vaig tornar a Míner i vaig seguir amb ses mateixes feines d'abans.

L'any 1951 me vaig casar amb na Margalida Solivelles «Borràs», tenc un fill, En Joan.

Vaig deixar Míner; hi va quedar mumare i es meu germà Miquel. Així com mos casàvem fogíem de Míner.

Mumare quan se va retirar va deixar sa possessió. Hi va passar en Joan, es germà major. Encara hi va estar uns quaranta anys.

A MONNÀBER VELL

A Monnàber hi vaig estar vint anys. Allà sa vida era d'una altra manera: cuidava es camp i ets animals. Pujava amb més freqüència a Campanet. Era una vida totalment diferent a la de Míner.

Vaig arribar a conèixer tots aquells paratges: es Claper de Moro, sa Font de sa Pega, es Comellar des Pou, i tants d'altres.

Es senyor era Don Miquel Amer i Bennàssar de «Cas Miser» de Selva. Era un home molt bo. Sa persona més bona que he conegut.

Me contava que Monnàber Vell i Monnàber Nou, eren sa mateixa possessió. Fa uns cent cinquanta anys que les separaren. Me deia que Alfàbia i Monnàber, feia uns quants de segles que pertanyien a sa seva familia. Repetia moltes vegades; noltres descendim de moros.

Me'n vaig anar de Monnàber quan feia vint anys dia per dia. Sa meva dona no era des camp i jo ho volia deixar de tot. Es camp sempre ha estat sa meva feina.

Malgrat deixàs de ser amo de possessió, seguia fent feines des camp per un i per altre.

Es senyor de Monnàber volia que hi tornàs i vengués cada dia a dormir a Campanet. Hi vaig anar qualque dia. Mira com són ses coses, volia deixar això de ses possessions i me varen tornar enganxar per anar a Massana.

A MASSANA

Es senyor Don Miquel Cervera me va demanar per anar-hi un dia. Hi vaig anar i m'hi vaig sentir molt bé.

Llavors me va demanar per anar-hi cada dia i més envant per quedar-hi. Me deia que estaria molt bé i que no me queixaria.

Es senyor s'estimava més un matrimoni per dur sa casa, fer es dinar, perquè sempre tenia convidats. He conegut moltes persones allà, grans personatges.

Bé, jo no sé com me va enganxar; el que és ben cert es que hi vaig quedar.

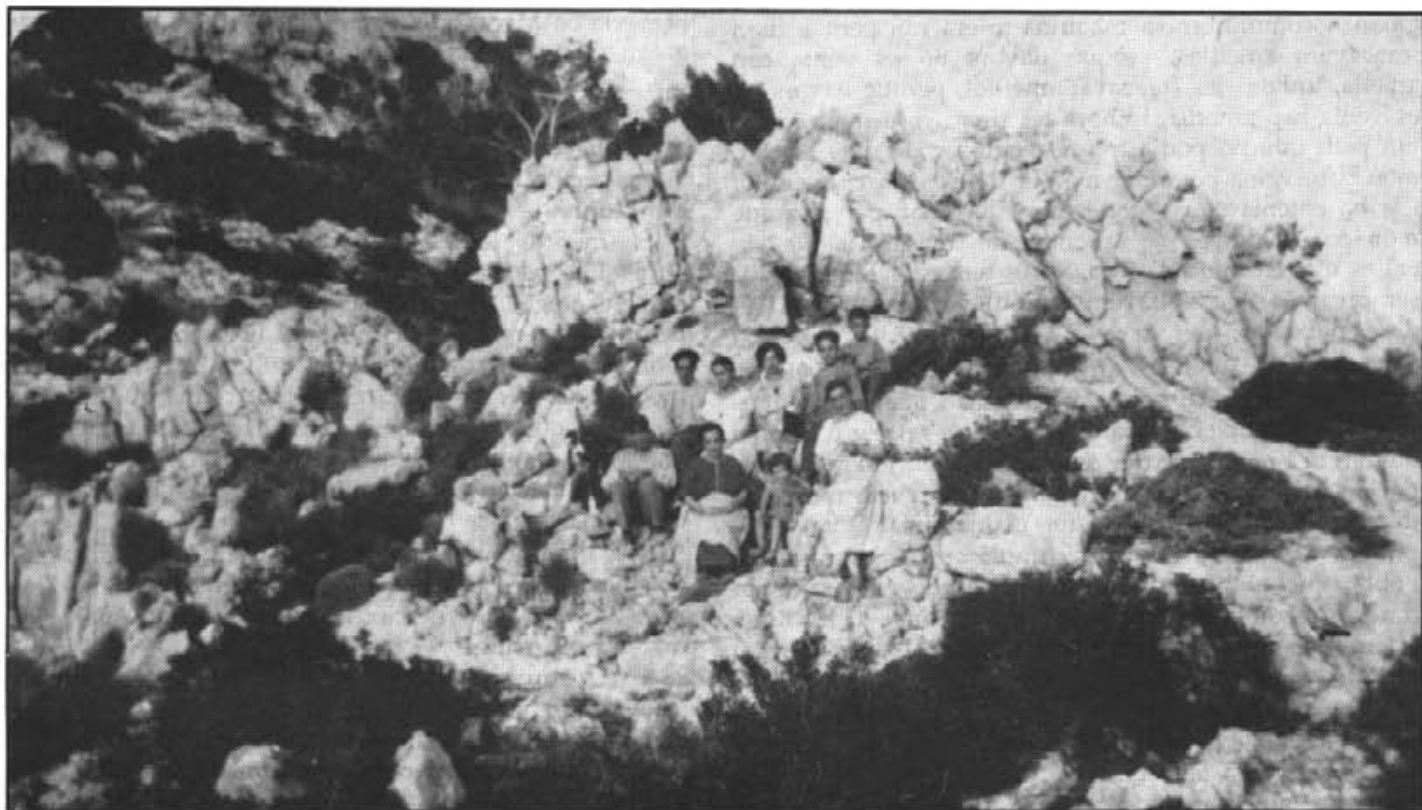
Don Miquel va restaurar ses cases i es defore. N'hi ha gastat de duros! Jesús Déu meu!

Totes ses pedres des marges que hi ha, totes els hi he duit jo tot sol i es tractor, n'hem fets de viatges per aquells paratges rocosos i costers... un mal fi. N'he hagut de fer d'equilibris per dominar es tractor! A vegades pareixia que s'alçava. Li donava al revés perquè es pes de ses pedres m'arrossegava. No et pensis que fossin pocs es viatges que vaig haver de fer. N'hi ha a mils de tonelades de pedres.

Hi he estat vuit anys en contracte i cinc anys més després de haver-me retirat. Es senyor m'ho va demanar i mos posàrem d'acord.

No m'he queixat mai d'ell i crec que ell de jo tampoc. Allà he fet el que he volgut, sempre a dins ses normes.

Gràcies l'amo'n Bien per haver tengut tanta paciència i de contar-nos aquestes experiències i fets de sa vostra vida, que realment sempre l'heu viscuda entre muntanyes i turons.

A Míner Gran

ENTREVISTA

L'AMO EN MIQUEL «BARBER» (MIQUEL PONS MESTRE)

per Tomeu Martorell

L'amo En Miquel «Barber» és un home ben conegut a Campanet, no fa falta dir qui és, ha dedicat tota la seva vida a trencar ametlles, entre altres coses. Per aquesta feina també és conegut defora de Campanet; per tot això i perquè s'ho mereix l'hem entrevistat, hem mantingut una agradable conversa amb ell...

-L'amo En Miquel, quants d'anys fa que teniu sa trencadora d'ametlles?

Sa màquina la va comprar a Inca un que li deien l'amo en Toni Porret, que vivia aquí davant; ell tenia un màquina petita, hi duia una corda pes coll i arrossegant la se'n duia per ses cases i rodava sa màquina i punyetes, quan aquell home va tornar... i que va sortir aquesta màquina moderna, que feien a Inca, la comprà i aquesta màquina comprada la va dur aquí i marxava amb so mul. I envers d'així com ara buidam ses ametlles a terra allà posaren una escala i pujaven per aquella escala perquè a sa màquina les hi donaven per alt, noltros a n'això ho hem canviat. Quan noltros li vàrem comprar mos va donar sa que ell estirava com un mul. A sa màquina grossa la posarem aquí, en aquesta casa no hi havia i això fa, deu fer, seixanta-dos o tres anys. Quan li comprarem sa màquina jo era nin petit i quan trencàvem ametlles, perquè llavors no es venia cap ametlla, tothom les trencava, ametlles, perquè llavors no es venia cap ametlla, tothom les trencava, i quan jo era nin petit que no podia treure ni un sac de dins es clot, mon pare venia per ajudar-me per treure es sac; era al.lot i ja ho entenia deu vegades més que mon pare, perquè mon pare ja no en va aprendre de trencar ametlles, jo era es que en trencava més; tot es temps en vaig trencar sempre més jo i voltàvem es mul, jo l'enganxava i el desenganxava.

Primer trencàvem ses ametlles amb so mul, a velló es sac. Quan vàrem comprar sa màquina i quan obrírem es portal de sa cotxeria a baix hi havia un safreig d'oli i ho buidàrem i de ses pedres des safreig d'oli ferem es trespol de damunt, i es mul voltava a baix i feia moure sa trencadora, voltava com si fos a una sínia. Quan comprarem sa màquina també comprarem un mul de Sa Pobla, que el me varen vendre perquè era vago per rodar a sa sínia, i durant un grapat d'anys jo havia de guardar es mul a baix i pegar-li garrotades, i arri! i arri!. Llavorces també en tenguérem de bons.

L'any 14 vàrem comprar un motor, un motor elèctric, de 3 Cv., i no ha tengut res mai i hi ha hagut temps que quasi quasi feia feina nit i dia; i quan vàrem tenir es motor, així com mos venia sa corrent de Son Vivot, hi havia temps que s'apagava a mitja nit, o a les deu

des dia fins a les quatre des descapvespre...o s'espallava i com què no podíem fiar de sa corrent, quan feia falta trencàvem amb so mul.

-I si es així, n'heu trencats molts de sacs d'ametlles?

-Moltes de mils de quarteres, mira si n'hem trencats molts de sacs que quan no se venien ses ametlles, que hi havia en Maca, que tenia dotze o tretze dones de cap a cap d'any, hi havia temps que li tancava un dia o dos d'ametlles per ell tot sol i sa retxa eren dues-centes saquetes...i llavors a s'horabaixa trencar-ne trenta o quaranta quarteres per altres...

-Segons m'han dit vos mateix sou el mecànic de sa trencadora

-Se més jo sense veure sa màquina que qualsevol altre; si és per desfer-la jo no som mecànic però la desfaré mil vegades més aviat que qualsevol, bé mandaré perquè jo ja no puc. Si me falla un peça tot d'una sé d'on me falla, i si aguanta tant de temps és perquè l'he modificada; per por que falli sé tot d'una que té i que no té, un que no n'entén la mirará i no sabrà què és. Si ara vengués una persona per desfer-la, si hi ha força per carregar-la en deu minuts la tenc desfeta i per montar-la, lo mateix. la montaria.

A sa trencadora l'he modificada tant que trenca més de mil vegades ametlles ara que no quan la comprarem nova, sé quines revolucions necessita, quin tamany han de tenir ses politges.

A sa màquina l'entenc i bé, si ara par sa mà quan cau s'ametlla trencada me'n tem quan cau una ametlla sencera i això s'altra gent no ho veurà...

Ja en queden poquen de trencadores...?

A Búger n'hi havia dues, a Pollença n'hi havia dues o tres, a Alcúdia lo mateix, a Moscarí jo n'hi he vistes

dues, n'hi havia una que rodava amb un mul que era de l'amo en Piu, en posaren una altra a Ca'n Gelat..., a Caimari lo manco n'hi havia una; a Inca n'hi havia tres o quatre, a tots els pobles hi màquines, però ara que marxin ja no en queden...

-Deu haver vingut molta de gent d'altres pobles a tencar ses ametlles aquí?

Ha vingut gent de tota Mallorca; quan jo era al.lot venien de Son Vivot, totes ses possessions que hi ha dins es terme de Campanet, començant a Son Ferragut fins per Castells, Gabellins, Son Garau, Son Monjo, Son Estrany... Tot eren bísties que duien ses ametlles aquí, noltros no teníem bísties a bastament pequè rodàvem quasi de nit i dia...Hi havia l'amo en Josep Roder que tenia una mula que era molt bona per rodar i quan trencava ses ametlles o si l'havíem de menester la mos deixava, també hi havia l'amo en Guixa d'Alboralset que també tenia un bon mul i el mos deixava...per descansar es nostros.

Els darrers quinze o vint anys han vengut ametlles de Lloseta, Selva...bé de per tot.

Bé, l'amo En Miquel moltes gràcies per ajudar-nos a recordar i tenir present un altre petit racó de la nostra història i costums...Que sigui per molts d'anys, salut!

ESTANC i PAPERERIA

Maria Gelabert

**Llibres
i
Material
Escolar**

VILANOVA-1 : PAPERERIA
VILANOVA-2 : LLIBRERIA
VILANOVA-3
MOBLES OFICINA
302880-305532-304229
INCA

PERE VILANOVA

PROGRAMACIÓ RÀDIO PICORNELL

- DIJOUS 21'00 h. SINTONIA NIT
- 21:00 -Notícies Nit
- 21:30 -Nits Incongruents
- 22:30 -Making Catxondeix in the Night
- 22:55 -Avanç Informatiu

-DISSABTE 11:00 h. COCKTAIL PICORNELL

- Agenda
- Música Anys 60 i 70
- Llista Musical d'Exits
- 12:30 h. U PER DEU
- 12:30 Antena Oberta (Reportatge)
- 12:45 Ona Verda (BEC)
- 13:00 Notícies 10
- 13:30 Racó dels llibres
- 13:45 Opinió d'Avui

-14:00 h. SINTONIA NIT (Repetició)

- 14:00 Notícies Nit
- 14:30 Nits Incongruents
- 15:30 Making Catxondeix in the Night
- 15:55 Avanç Informatiu

-16:00 h. TORN DE TARDA

- 16:00 Informatius
- 17:00 Tertulia

EXCURSIONISME DE MUTANYA ENTREVISTA

En Pau és un company de classe que fa excursionisme de muntanya... bé, però, parlem amb ell.

-A quins Puigs de la Serra de Tramuntana has pujat, Pau?

-Al Puig Caragoler, al Galatzó, al Puig Major, al Puig de l'Ofre, al Puig de Massanella, al Tomir, al Puig Roig i al Teix.

-Quants d'anys tenies quan començares a fer excursionisme de muntanya?

-Només tenia un parell de mesos i el meu pare me duia a l'esquerra per tot arreu.

-Com ho fas per a recordar als Puigs que visites?

-Ho apunt el meu diari que per cert el duc per mostrar-vos, i també tenc un mapa de Mallorca i pint cada puig que conec.

-Vas d'excursió tot sol o en grup?

-Som d'un club d'excursionistes de Pollença que organitza excursions ben sovint per al.lots com jo, i quasi vaig a totes. També aquest club n'organitza per a gent gran i jo hi vaig amb el meu pare.

-Quina és l'excursió que més t'ha agradat, Pau?

-L'excursió que més m'ha agradat és la del Torrent de Pareis.

-T'agradaria viure a la muntanya?

-Ben molt!

-Per què t'agrada tant anar per les muntanyes?

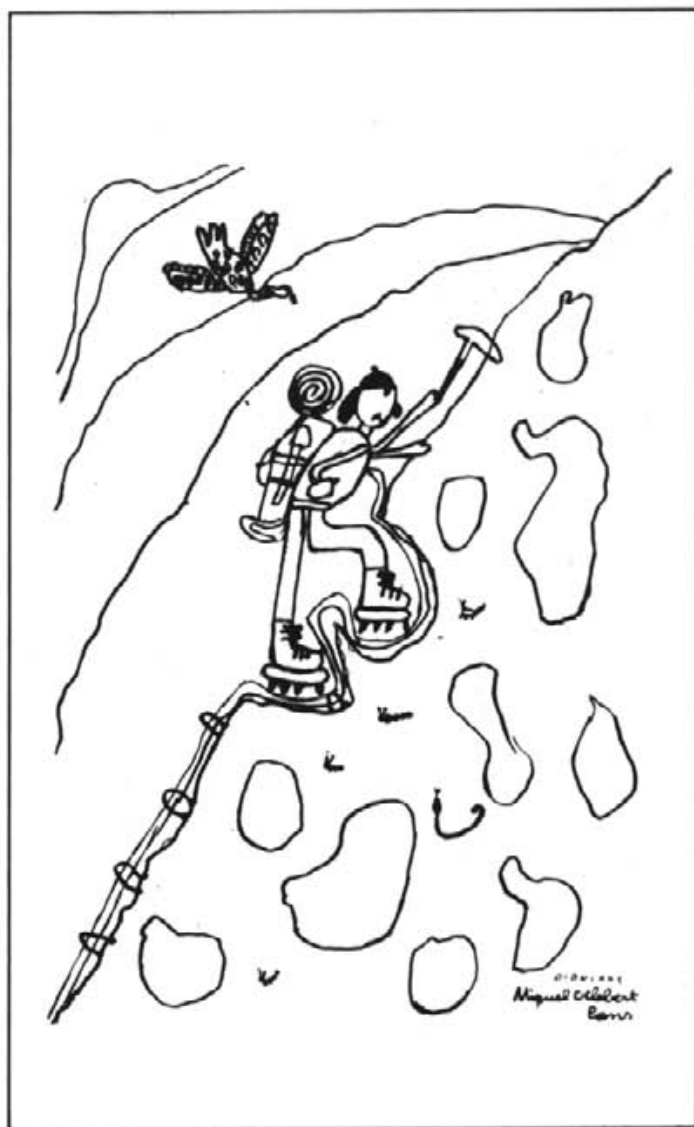
-Perquè m'agrada caminar-hi, veure el paisatge, els animals i escoltar com el meu pare m'ho explica tot.

-Quins projectes tens pel futur?

-Cada any es fa tota la Serra de Tramuntana en tres dies i l'any que ve pens participar-hi.

-Cada quatre anys fan un aplec excursionista als Països Catalans i enguany hi he anat.

Moltes gràcies per contar-nos coses de la Serra. Tots els companys de 4^m te desitjam sortir i ànim. Ens agradaria seguir el teu exemple.

Bel Rosa Gual

ASSEGURANCES MAPFRE

Sant Miquel, 77

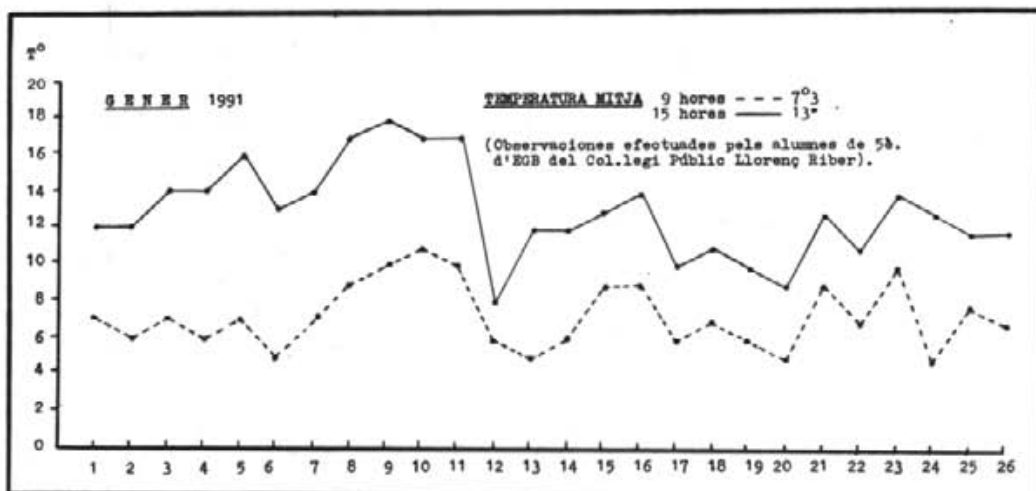
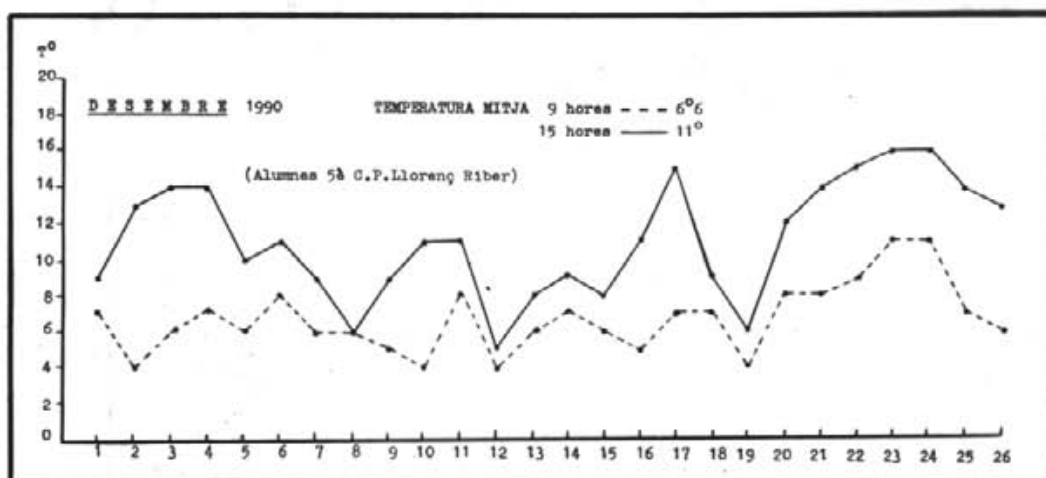
Tel. 51 60 47 - 51 65 32

07310 CAMPANET

**LLEGIU
i
ANUNCIAU-VOS**

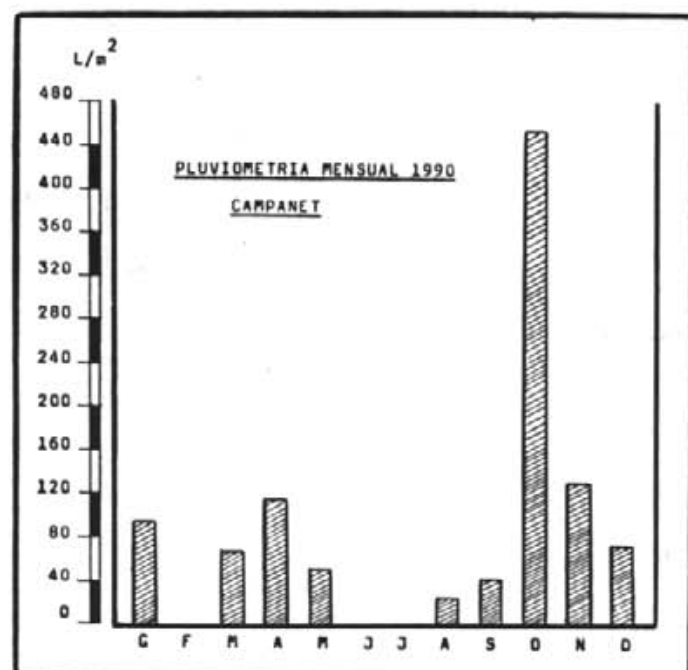
a **CAMPANET**

RESUM METEREOLÒGIC 1990

PLUVIOMETRIA 1990

Gener.....	93 L/m ²
Febrer.....	0 "
Març.....	66 "
Abril.....	113 "
Maig.....	47 "
Juny.....	0 "
Juliol.....	1 "
Agost.....	23 "
Setembre....	40 "
Octubre.....	451 "
Novembre....	127 "
Desembre....	70 "
TOTAL.....	1031 L/m ²

COMENTARI A LA PLUVIOMETRIA

-Els 1.031 l/m² recollits a Campanet l'any 1990 suposen la quarta quantitat més elevada dels darrers 21 anys.

-Des que la Revista de Campanet inicià a l'any 1982 la publicació anual dels resums meteorològics no s'ha arribat mai en un sol mes als 451 l/m², la quantitat més propera són els 240 l/m² del setembre de 1986.

-L'estiu s'ha caracteritzat per una forta sequera.

-A la tardor es recollí més de la meitat de la pluja acumulada al llarg de l'any.

-La trajectòria pluviomètrica iniciada a l'octubre s'ha mantingut al llarg del gener del 91, en el qual s'han registrat uns 208 l/m².

(Informació facilitada per en Miquel Oliver i pels alumnes de 5è del cicle mitjà).

CRÒNICA DE LA TERCERA EDAT

LES FESTES DE SANT ANTONI I DELS DARRERS DIES

L'Associació de la tercera edat Sant Antoni de Campanet en aquesta ocasió té molt per contar. Tractarem de resumir, però, perquè no volem abusar. Tan sols volem donar a conèixer les nostres activitats als lectors de la revista.

Parlem de la festa de Sant Antoni d'enguany. El dissabte ferem un monumental fogueró, amb botifarrons i llangonissa del porc que mos va regalar La Caixa, a la que estam molt agraïts. El vi casolà va amamar la menjua amb acompanyament de sons de ximbomba divertida i bullangosa. Tothom menjava i bevia amb so de festa i germanor. Sovint es deixava sentir: «Un dia és un dia!».

L'endemà, la gran festa: ofici solemne amb gran participació de socis i altre gent, amb sermó del pare franciscà Antoni Mulet. Seguidament, al saló de cultura, va tenir lloc l'entrega de premis als guanyadors del concurs literari «Sant Antoni i la seva influència dins la pagesia del nostre poble», obert a la participació dels alumnes de 6è i 8è d'E.G.B. Els premis eren de quinze mil pessetes i diploma del primer, deu mil pessetes i diploma pel segon, i cinc mil pessetes i diploma pel tercer. També foren concedits quatre accésits: de tres mil pessetes a Catalina Femenies, i de dues mil a Catalina Bennàsser, a Joan Rosselló i a Francisca Sastre. L'entrega de premis va esser presidida pel batle Francesc Aguiló i pel director de l'escola, Jaume Pomar. Va esser un acte molt hermós i emotiu. La Junta Directiva de l'Associació n'està orgullosa de l'iniciativa que pretén que no se perdin les arrels del nostre poble.

El capvespre, ses beneïdes! Els nins foren obsequiats amb dolços. I els nins majors, a la plaça, reberen la benedició del sant de mans de Don Jaume Puigserver. Amb una dotzena de dones vestides de pagesa, visitarem Sor Maria de Cura, sòcia d'honor de la nostra Associació, acompanyada de Sor Mercedes, al cel sia. L'amo en Toni Dolç mos va convidar a beure al cafè de Cas Reto. El ball va estar animat a més no porer. Tothom té una ballera rabiosa, i és que amb el duo La Vall t'entra ballera sense voler.

Pel dijous llarder menjarem coca amb verdura i dolça al bar de la tercera edat. I també acabarem amb un bon ball, amb

l'equip de música de l'Associació.

El diumenge dia 10 ball de pinyol vermell amb permís a les millors disfresses. També fou amenitzat pel duo «La Vall».

També hem fet una excursió a Santa Maria, on visitarem la fàbrica de mantes, per si en volem comprar. Seguirem en direcció a Algaida. Abans visitarem la fàbrica de vidres Guardiola, on férem un bon grapat de compres. Dinàrem al restaurant Oasis, un bon dinar, en un bon local: arròs brut, frit de matances, vi, aigua mineral, cafè i licor. El capvespre visitarem el santuari de Cura, un lloc molt interessant amb una vista meravellosa. Aquesta excursió mos va costar 850 pessetes.

Convidats per Modes Valentino, de pell, anàrem a una desfílada de models. Vengueren a cercar-nos dos autocars. Visitarem el castell de Bellver. A Modes Valentino s'hi compraren bastants de peces. De tornada, visitarem i ballarem a la discoteca «Ibiza» d'Alaró, un lloc digne de veure. I tornarem ben contents, després de passar un capvespre divertit i, a més a més, gratis.

Pere Antoni Reinés
Febrer 1991

AGENDA DE LA VILA

NAIXEMENTS

-Joan Reinés Reinés, fill de Pere «Eixut» i de Magdalena «Cullera» (5-desembre-1990)

-Alvaro Buades Martín, fill de Maria «Batera» i de Miquel «Curt» (19 desembre-1990)

-Joan Nicolau Amengual, fill de Joana Maria «Company» i de Jaume (8 gener 1991)

-Gabriel Reinés March, fill de Catalina March i de Sebastià «Caminer» (23 gener 1991)

MATRIMONIS

-Gabriel Morell Grau «de Son Grau» amb Joana Maria Buades López «Co» (20 desembre 1990)

DEFUNCIONS

-Maria Palou Pons (24 desembre 1990)

-Elionor Morell Pons «Gallet» de 69 anys (2 gener 1991)

-Martina Celià Mascaró «Sor Mercedes» de 87 anys (28 gener 1991)

EL BEC INFORMA

A principis d'any va sortir el n° 15 de la revista informativa del BEC, el Correu Verd. la revista es ven a l'estanc i a Es Triquet i a aquest número, darrer del 90, es xerra de la bicicleta, les joguines bèl·liques i de Ràdio Picornell.

El local dels Verds de Mallorca ja funciona. Està ubicat al casc antic de Palma i la seva inauguració, prevista pel 19 de gener, fou suspesa indefinidament a causa de l'esclat de la guerra.

Dia 20 de gener es va celebrar la diada ciclista de les festes de Sant Sebastià de Palma, els verds varen organitzar una diada alternativa, dins de la campanya: «El cotxe es menja ciutat, en bici cada dia».

Dissabte 2 de febrer els ecologistes varen recollir roba vella i botelles de vidre al poble de Campanet. L'acció enmarcada dins de la campanya de reciclatge, va tenir molt d'èxit. Tot el material recollit fou entregat a la Fundació Deixalles de Mallorca.

El BEC té el seu propi programa a l'emissora local de Campanet. El programa es diu «Ona Veda» i s'emet els dissabtes matí dins l'espai «U per Déu» El programa tracta de diferents aspectes de l'ecologia.

A finals de l'any passat, el BEC va llançar al carrer una campanya de recollida de piles (de ràdio, de rellotge, etc...). Les piles es poden depositar als contenidors que hi ha a les tendes de: Can Biel Caminer Can Quart, Es Triquet.

També les escoles de Búger i Campanet hi col·laboren, hi ha contenidors a l'Escola Pública de Búger, Col·legi Públic Llorenç Riber i Col·legi Ntra. Sra. de la Consolació.

L'Ajuntament de Campanet va otorgar una subvenció conjunta de 35.000 ptes al BEC i a l'emissora Ràdio Picornell. Fins ara el BEC rebia un subvenció anual de 25.000 ptes. Ràdio Picornell va demanar una subvenció al Consistori, i segons el criteri d'aquest tant el BEC com Ràdio Picornell representen el mateix, per la qual cosa l'ajuntament concedeix una subvenció única.

Tan Ràdio Picornell com el BEC han qualificat de injustificada la decisió de l'Ajuntament de Campanet. En fi que el BEC passa de rebre 25.000 ptes al 1990 a les 17.500 d'aquest any. Mentre que la resta d'entitats ha rebut un augment en la seva subvenció, ja de per si molt més elevades. Són coses de la vida, de la vida a Campanet.

S'ha començat la campanya de recollida de signatures per a la presentació de la Iniciativa Legislativa Popular en contra de les nuclears. La proposició de Llei serà presentada al Parlament espanyol si s'arriben a recollir 500.000 signatures.

Ja ha sortit el primer Correu verd de l'any, n° 16, es tracta d'un monogràfic sobre la guerra del Golf Pèrsic, això sí, des del punt de vista dels pacifistes.

El BEC es va integrar dins de la Coordinadora per la Pau al Golf Pèrsic dita coordinadora funciona a Mallorca des de principis d'agost, arran de la invasió de Kuwait. I la formen grups com Esquerra Unida, UGT, STEI, PSM -EN, GOB, CCOO, etc.

A causa de l'esclat de la guerra, el BEC va llançar al carrer la campanya «PER LA PAU: UN LLENÇOL AL TEU BALCÓ», en la qual es demanava als campaneters que col·locassin llençols als seus balcons i finestres com a mostra de solidaritat. Es demana l'adhesió a la campanya del Col·legi Públic Llorenç Riber i de l'Ajuntament de Campanet. Els ecologistes de Campanet han mostrat la seva adhesió a tots els actes que es fan a favor de la pau.

El grup ecologista de Campanet ha proposat als diferents partits polítics que aniran a les eleccions del 26 de Maig les següents mesures per a que les posin al seu programa si ho creuen oportú:

- Acceptar íntegrament la moció sobre reciclatge de paper i vidre.
- Triplicar el número de papereres que hi ha al nostre poble.
- Donar ple suport a l'emissora local Ràdio Picornell.
- Neteja del torrent de St. Miquel.
- Campanya a favor de l'ús de la bicicleta.

I els Verds ja han anunciat que no representaran llista electoral a l'Ajuntament de Campanet. Mentre ja està confirmada la presentació d'una candidatura verda al Parlament Balear a l'Ajuntament de Palma i al de Soller.

I per acabar aquest resum d'activitats de gener i febrer vos donem una sèrie de consells perquè faceu una vida més ecològica dins Campanet:

- Guardau les piles i depositau-les als contenidors.
- Guardau la roba vella i el vidre, el BEC ho recollirà.
- No tireu el paper vell, cada 3 mesos l'ajuntament el recolleix.
- Emprau paper reciclat, infomarcí i venda al BEC.
- Emprau, tan com podeu, la bicicleta.
- No compreu sprais, la capa d'ozo està en perill.
- Utilitzeu detergent ecològic i biodegradable, informació al BEC.
- No empris paper de plata, utilitzeu les bosses un parell de vegades.

ESPORTS

EL BASQUET

El basket a Campanet està representat per dos equips; el Senior provincial masculí i el juvenil femení. La seva actuació és molt diferent, mentre el Seniors han guanyat més partits dels que han perdut, les femines juvenils encara no coneixen la victòria. Parlem un poc d'ells

Seniors

Varem començar 10 jugadors, però degut a les lesions, varen haver d'aplaçar molts de partits per falta de jugadors.

S'han jugat 22 partits, 2 guanyats i la resta perduts, ara que 7 ó 8 d'ells només s'han perdut per 5 ó 6 punts de diferència.

La lliga senior provincial la componen 14 equips i l'actual posició del Campanet és la 7ª empatat amb els 5ª

El seu entrenador és en Roger, un jove català, resident des de fa uns anys a Campanet.

La plantilla la formen:

Sanjeev, Jaume Socias Bennàssar, Pep Bernat Capó, Joan Moranta Gelabert, Tomeu Pons Gual, Miquel Vives Martorell, Biel Oliver Bennàssar, Rafel Pons Reus, Juan Socias Bennàssar, Pere Morell Palou.

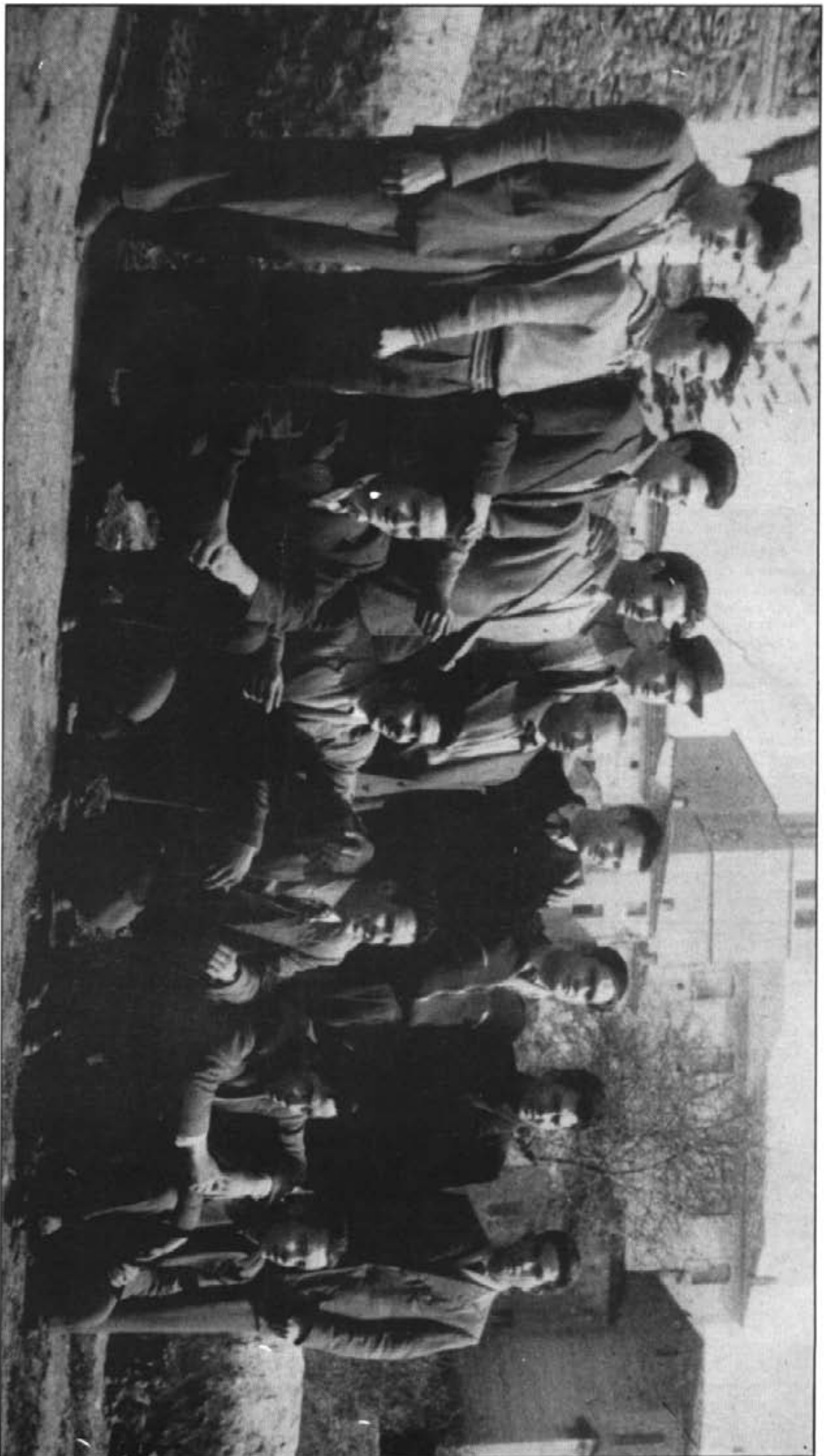
Juvenils

Formen l'equip 9 jugadores de 15-16 anys. Totes són de Campanet manco una incorporació recent de Búger.

La seva actuació no és molt brillant, de 13 partits jugats no s'ha guanyat cap d'ells, però com ells diuen el més important en jugar i fer esport. El resultat més greu va ésser el primer partit de la temporada contra l'Ovisba de Palma en que els de Campanet només varen fer 10 punts, davant dels 110 punts que feren les ciutadanes.

El seu entrenador és en Biel Oliver Bennàssar «Quart» jugador també de l'equip senior masculí. Les jugadores són:

Bel Reus, María Capellà, Catalina Rosselló, Catalina Alemany, Geronia Beltrán, Elionor Socias, Pedrona Gual, Mª Magdalena Pons, Antonia Mª

(Foto cedida per RAFEL PONS «PONENT»)

QUINTOS 1957

Drets d'esquerra a dreta:

Jaume Capella «de ca na foguera», Guillem «Morell», Jaume «de ca'n Ruberto», Pere «Pometà», Biel «Company»,
Pedro «des talleret», Rafel «Ponet», Tòfol «Xerec», Jaume «Ruc», Mateu «Foradís».

Asseguts d'esquerra a dreta:

Petxo «Niu, Jaume «Cuera», Toni «Cosixers», Toméu «Butxacot», Biel «Cocovier».